

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
APLINKOS APSAUGOS KOMITETAS**

**PAGRINDINIO KOMITETO IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 30¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO**

2018-10-07 Nr. 170-P-
Vilnius

1. Komiteto posėdyje dalyvavo: Komiteto pirmininkas Kęstutis Mažeika, Komiteto pirmininko pavaduotojas Simonas Gentvilas, Komiteto nariai: Kęstutis Bacvinka, Linas Balsys, Juozas Imbrasas, Petras Nevulis, Paulius Saudargas, Artūras Skardžius, Virginija Vingrienė; komiteto biuro darbuotojai: biuro vedėja Birutė Pūtienė, patarėjos Justina Grigaravičienė, Rasa Liucija Matusevičiūtė, padėjėja Vida Katinaitė; kviestieji asmenys: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Atliekų departamento direktorė Agnė Bagočiūtė, Atliekų departamento atliekų valdymo sk. vyr. specialistė Gintarė Klovienė; Jonavos r. sav. administracijos Aplinkos ir sveikatos apsaugos skyriaus vedėja Rasa Raicevičienė, Jonavos r. sav. administracijos Aplinkos ir sveikatos apsaugos skyriaus vyr. specialistė Živilė Zareckaitė; Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacijos direktorė Aušra Zigmontienė, Jonavos sodininkų bendrijų atstovai, Romualdas Šestakauskas, Liudvikas Ragauskis.

2. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2018-03-29	1			<p>Įvertinę projektą dėl jo atitikties Konstitucijai, įstatymams, teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, teikiame šias pastabas:</p> <p>1. Projekto 1 straipsniu siūloma iš keičiamo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalies išbraukti nuostatą, kad organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo. Projektu siūloma vartoti sąvoką „nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą“. Šios sąvokos turinys nėra pakankamai aiškus, nes nėra aišku, ar ji apimtų tiek nekilnojamojo turto objektų savininkų atstovus pagal įstatymą, tiek jų įgaliotus asmenis. Pažymėtina, kad nekilnojamojo turto objektų savininkais, pavyzdžiui, gali būti nepilnamečiai asmenys iki keturiolikos metų ar fiziniai asmenys, pripažinti neveiksniais arba ribotai veiksniais tam tikroje srityje. Civilinio kodekso 2.7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad už nepilnamečius iki keturiolikos metų sandorius jų vardu sudaro tėvai arba globėjai. Civilinio kodekso 3.157 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad tėvai yra savo neveiksnių nepilnamečių vaikų atstovai pagal įstatymą. Civilinio kodekso 3.240 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad globėjas ir rūpintojas yra savo globotinių ir rūpintinių atstovai pagal įstatymą ir gina</p>	Pritarti	<p>Pasiūlymas: Pakeisti įstatymo projekto 1 straipsnį pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadoje pasiūlytą formuluotę ir jį išdėstyti taip: 1 straipsnis. 30¹ straipsnio pakeitimas Pakeisti 30¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą įstatymą arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksmų tam tikroje srityje asmenų teises ir interesus be specialaus pavedimo. Globėjo teisė sudaryti sandorį atstovaujamo neveiksnaus tam tikroje srityje asmens vardu ir interesais nustatyta Civilinio kodekso 3.240 straipsnio 2 dalyje. Be to, nekilnojamojo turto objekto savininkas, vadovaudamasis Civilinio kodekso nuostatomis, galėtų įgalioti kitą asmenį atstovauti jį santykiuose su komunalinių atliekų tvarkytojais ar savivaldybe. Atsižvelgus į tai, svarstyta, ar, siekiant aiškumo, minėtų nuostatų išbraukimo nereikėtų atsisakyti.</p> <p>Kita vertus, svarstyta, ar įstatyme neturėtų būti nustatytas teisinis reguliavimas, pagal kurį nekilnojamojo turto objektų savininkai (atliekų turėtojai) galėtų pavesti daugiabučio namo savininkų bendrijai, bendrojo naudojimo objektų administratoriui, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrijai, garažų savininkų bendrijai, sodininkų bendrijai ar kitai bendrijai atstovauti jiems organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį ir pan.</p>		<p>namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, bendrojo naudojimo objektų administratorius, esant savininkų raštu įformintam susitarimui, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti (toliau – įgalioti asmenys).“.</p>
2.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2018-03-29	1			2. Projektu siūloma išbraukti nuostatas, kad daugiabučio namo savininkų bendrija, bendrojo naudojimo objektų administratorius, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija	Pritarti	Žr. į Komiteto pasiūlymą prie gautos Lietuvos Vyriausybės išvados.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartis atstovauja atliekų turėtojams. Iš projekto nuostatų nėra aišku, ar įsigaliojus įstatymui, minėtos sutartys turėtų būti nutraukiamos, ar jos turėtų būti toliau vykdomos iki pasibaigs jose nustatytas jų galiojimo terminas, ar jos pasibaigs kitais pagrindais. Atsižvelgus į tai, svarstyta, ar projektą nereikėtų papildyti nuostatomis, pašalinančiomis šiuos neaiškumus.		
3.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2018-03-29	1			3. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Atliekų tvarkymo įstatymo 20 straipsnio 1 dalį Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimą, siūlytina dėl teikiamo projekto gauti Vyriausybės išvadą.	Pritarti	Vyriausybės išvada gauta
4.	Europos teisės departamentas prie Teisingumo ministerijos 2018-04-18	1			Išnagrinėję Lietuvos Respublikos Seimo pateiktą derinti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1877, pažymime, kad pastabų ar pasiūlymų dėl projekto atitikties Europos Sąjungos teisei neturime.	Pritarti	

3. Piliečių, asociacijų, politinių partijų, lobistų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai: negauta.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pasiūlymai:

Eil.	Pasiūlymo teikėjas,	Siūloma keisti	Komiteto	Argumentai,
------	---------------------	----------------	----------	-------------

Nr.	data	str.	str. d.	p.	Pasiūlymo turinys	nuomonė	pagrindžiantys nuomonę
1.	Lietuvos savivaldybių komunalinių įmonių asociacija 2018-06-07	1			<p>Asociacija nesutinka su tokiu pakeitimu ir teikia pagal savo kompetenciją tokius pastebėjimus.</p> <p>Argumentai: Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti. Garažų savininkų bendrijos veiklą reglamentuoja Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymas, kuris skelbia, kad daugiabučių gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų savininkų bendrija (toliau – bendrija) – ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis juridinis asmuo, įsteigtas naudoti, valdyti, prižiūrėti bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektus arba juos sukurti bendrijos narių poreikiams, arba tenkinti kitus bendruosius poreikius. Sodininkų bendrijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis nustato, kad sodininkų bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės</p>	Nepritarti	Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadoje pasiūlytai formuluotei.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu. Daugiabučių namų savininkų bendrijų įstatymo 141 straipsnio 6 punkte nurodyta kad bendrijos pirmininkas atsakingas už butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų kaupiamųjų lėšų sąskaitos tvarkymą ir šių lėšų naudojimą pagal paskirtį, bendrijos metinių pajamų ir išlaidų sąmatos sudarymą ir jos pateikimą visuotiniam susirinkimui, bendrijos veiklos organizavimą ir jos tikslų įgyvendinimą. Butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkai privalo: teisės aktų ir bendrijos organų nustatyta tvarka apmokėti bendrojo naudojimo objektų išlaikymo ir naudojimosi jais išlaidas, mokėti mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas į kaupiamuosius bendrijos fondus ir kt. Taigi bendrijos narių ir bendrijos tarpusavio santykiai grindžiami narių solidarumo, lygiateisiškumo, demokratiškumo ir tarpusavio susitarimo bei pagalbos principais. Remiantis šiais principais, sureguliuojami bendrijos ir jos narių tarpusavio atsiskaitymo klausimai, kurie negali pakeisti kitų viešosios teisės normų, būtent normų dėl nustatytos įmokos už atliekų tvarkymą (LVAT administracinė byla 2014-02-20 Nr. A-602-279-14). Norime atkreipti dėmesį, kad jeigu Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme bus panaikinta nuostata, leidžianti komunalinių atliekų tvarkymo mokesčių rinkti iš sodininkų, garažų bendrijų (juridinio</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>asmens), didžioji dalis sodininkų ar garažų bendrijoje esančių NT objektų savininkų, neįregistravusių savo nekilnojamojo turto objekto, išvengs šio mokesčio, atliekų tvarkymo kaštai bus neproporcingi siekiamam tikslui, atliekų tvarkytojas, vykdamas atliekų surinkimą ir tvarkymo veiklą, patirs nuostolių: atliekų tvarkymo sąnaudos bus neproporcingos siekiamam tikslui užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtinas sąlygas dalyvauti komunalinių atliekų tvarkyme, taip pat mažinti aplinkos taršą. Pasikeitus LR atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ str. nuostatai, atliekų tvarkytojas privalėtų sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo sutartis individualiai su kiekvienu sodininkų ar garažų bendrijoje esančiu NT objekto savininku, nors didžiosios dalies savininkų nėra įmanoma surasti, nes bendrijoje jų turtas nėra įregistruotas, nors NT objektu naudojasi, šiukšles generuoja. Tad suprantama, kad nebus įmanoma pateikti sąskaitų už suteiktas paslaugas, nes savininko gyvenamoji vieta nėra žinoma. Susiklosčiusius tokiai situacijai savivaldybės bus priverstos didinti atliekų tvarkymo mokesčių, kad būtų padengti visi paslaugos administravimo, atliekų surinkimo ir tvarkymo kaštai, o išaugusio atliekų tvarkymo mokesčio našta guls ant sodininkų ir garažų bendrijoje savo turtą įregistravusių savininkų pečių. Norime pažymėti, kad daugiabučių namų bendrijos, tiek sodininkų bendrijos yra vienodą statusą turintys</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					juridiniai asmenys, kurie yra atsakingi už lėšų rinkimą iš bendrijoje esančių asmenų, lėšų administravimą, jų kaupimą ir atsiskaitymą už bendrijai suteiktas paslaugas (bendrojo naudojimo atliekų konteinerių priežiūrą, atliekų išvežimą). Todėl norime atkreipti į tai, kad atliekų tvarkymo įstatymo 30 ¹ straipsnio pakeitimas prieštarautų tiek LR sodininkų bendrijų, tiek Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymuose įtvirtintiems tikslams, paneigia juridinio asmens teisinį statusą, juridinio asmens pareigas.		
2.	Jonavos rajono savivaldybės administracija 2018-05-30	1			Savivaldybė nesutinka su tokiu pakeitimu ir prašo nekeisti LR atliekų tvarkymo įstatymo 30 ¹ straipsnio nuostatos ir palikti galioti nuostatą, nustatančią, kad „Organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, arba bendrojo naudojimo objektų administratorius, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti“.	Nepritarti	Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadoje pasiūlytai formuluotei.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>Argumentai: Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga Aplinkos ministerijai nustatyti nekilnojamojo turto objektų rūšių sąrašą. Įgyvendindama šią nuostatą, Lietuvos Respublikos ministerija 2013 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. D 1-150 patvirtino nekilnojamojo turto objektų, kurių savininkas arba įgalioti asmenys privalo mokėti nustatytą rinkliavą arba sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį, rūšių sąrašą. Šiuo ministro įsakymu yra patvirtinamas tik rūšių sąrašas, į kurį atsižvelgiant savivaldybėje nustatomos nekilnojamojo turto objektų kategorijų rūšys ir parenkami šioms rūšims komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo dydžių parametrai. Remiantis minėtu aplinkos ministro įsakymu buvo nustatyta, kad savivaldybės komunalinių atliekų surinkimo ir tvarkymo tarifas yra skaičiuojamas sodų paskirties objektų rūšiai. Sodų paskirties objektais yra laikomi – naudojami arba poilsui ir (arba) sodininkystei ir (arba) daržininkystei sodininkų bendrijos nariams priklausantys sodo sklypai su pastatais ir (ar) sodo sklypai su pastatais, nepriklausantys sodininkų bendrijos nariams, bet esantys sodo teritorijoje), o parinktas dydžio parametras, pagal kurį yra apmokestinami nekilnojamojo turto objektai - nekilnojamojo turto objektų skaičius, turto vnt. Nuostata, kad įmokos</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>mokėtoja yra bendrija, neturėtų būti suprantamas kaip bendrijos daiktinės teisės turėjimas į sklypus, bet turėtų būti suprantama bendrine prasme, kaip atitinkamo parametro (atskaitos taško), pagal kurį skaičiuojamas mokestis už komunalines atliekas, nustatymas. Bendrijos pareigos mokėti nustatytą įmoką už atliekų tvarkymą negali paneigti nei LR Sodininkų bendrijų įstatymas, nei bendrijos steigimo dokumentai, nes šie teisės aktai nereglamentuoja komunalinių atliekų tvarkymo sistemų ir įmokų surinkimo organizavimo klausimų, o tik nustato sodininkų bendrijų veiklos pagrindus, bendrijos ir jos narių tarpusavio santykius. Sodininkų bendrijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalis nustato, kad bendrija yra ribotos civilinės atsakomybės pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas - įgyvendinti sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu. Taigi bendrijos narių ir bendrijos tarpusavio santykiai grindžiami narių solidarumu, lygiateisiškumu, demokratiškumu ir tarpusavio susitarimo bei pagalbos principais. Remiantis šiais principais, sureguliuojami bendrijos ir jos narių tarpusavio atsiskaitymo klausimai, kurie negali pakeisti kitų viešosios teisės normų, būtent normų dėl nustatytos įmokos už atliekų tvarkymą (L V AT administracinė byla 2014-02-20 Nr. A-602-279-14).</p> <p>Dėl asmenų, esančių ne sodininkų bendrijos nariais:</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi asmenys, kurie mėgėjų sodo teritorijoje įsigyja žemės sklypą ir nepageidauja tapti bendrijos nariais, išstoję iš bendrijos arba iš jos pašalinti, taip pat juridiniai asmenys, kurie įsigyja žemės sklypą mėgėjų sodo teritorijoje, už visas paslaugas ir naudojimąsi bendrojo naudojimo objektais atsiskaito pagal bendrijos pateiktas sąskaitas. To paties įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad asmenys, kurie mėgėjų sodo teritorijoje įsigyja žemės sklypą ir nepageidauja tapti bendrijos nariais, išstoję iš bendrijos arba iš jos pašalinti, taip pat juridiniai asmenys, kurie įsigyja žemės sklypą, turi vienodas pareigas, susijusias su bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomų bendrojo naudojimo objektų naudojimu ir priežiūra, kaip ir bendrijos nariai. Pažymime ir tai, kad bendrijos pajamas sudaro ne tik bendrijos nario mokesčiai ir tiksliniai įnašai, bet ir infrastruktūros ir jos priežiūros (aplinkos tvarkymo) mokestis, mokamas kitų asmenų (LR sodininkų bendrijų statymo 24 str. 1 d. 2 p.). Atsižvelgiant į tai, kad sodininkų bendrija yra juridinis asmuo, kuris remdamasis Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymu įgyvendina sodininkų bendrąsias teises ir pareigas, susijusias su mėgėjų sodo teritorijos ir joje esančių bendrojo naudojimo objektų valdymu, priežiūra ir naudojimu, įstatyme nustatytos teisės ir pareigos taikomos ne tik sodininkų bendrijų organams, bendrijų nariams, bet taip pat ir bendrijos nariais</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>nesantiems asmenims, kurie yra įsigiję sodo namelį ar žemės sklypą sodininkų bendrijoje. Verta paminėti ir tai, kad sodininkų bendrijų santykiai atliekų tvarkymo srityje turėtų būti reguliuojami taip pat atsižvelgiant į proporcingumo principą, kuomet taikomos administracinės priemonės negali būti drastiškesnės ir griežtesnės, nei būtina norimam tikslui pasiekti. Tai administracinės teisės principas, kuriuo turi būti vadovujamasi administracinio akto ar sprendimo priėmimo metu. Savivaldybė yra viešojo administravimo subjektas, kuris savo veikloje, priimdama atitinkamus santykius reguliuojančius norminius teisės aktus, nustatydamas tarifus, vadovaujasi vienu iš Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme įtvirtintu proporcingumo principu. Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-1877 paneigia tinkamą šio principo įgyvendinimą. Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje yra 44 sodininkų bendrijos, tai bene daugiausiai sodininkų bendrijų turinti savivaldybė. Viso sodininkų bendrijose yra įregistruota 3043 vnt. nekilnojamojo turto (toliau - NT) objektų, neįregistruota 1102 vnt. NT objektų. Jeigu Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme bus panaikinta nuostata, leidžianti komunalinių atliekų tvarkymo mokesčių rinkti iš sodininkų bendrijų (juridinio asmens), didžioji dalis sodininkų bendrijoje esančių</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>NT objektų savininkų, neįregistravusių savo nekilnojamojo turto objekto, išvengs šio mokesčio, atliekų tvarkymo kaštai bus neproporcingi siekiamam tikslui, atliekų tvarkytojas, vykdamas atliekų surinkimą ir tvarkymo veiklą, patirs nuostolių: atliekų tvarkymo sąnaudos bus neproporcingos siekiamam tikslui užtikrinti ilgalaikį komunalinėms atliekoms tvarkyti skirtos infrastruktūros eksploatavimą, jos atnaujinimą ir sudaryti komunalinių atliekų turėtojams priimtiną sąlygą dalyvauti komunalinių atliekų tvarkyme, taip pat mažinti aplinkos taršą. Pasikeitus LR atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ str. nuostatai, atliekų tvarkytojas</p> <p>privalėtų sudaryti komunalinių atliekų tvarkymo sutartis individualiai su kiekvienu sodininkų bendrijoje esančiu NT objekto savininku, tačiau didžiosios dalies savininkų nebus įmanoma surasti, nes sodininkų bendrijoje jų turtas nėra įregistruotas, nuolatinė jų gyvenamoji vieta nėra sodininkų bendrijoje, nors NT objektu naudojasi, jame lankosi, šiukšles generuoja. Taip pat nebus ir galimybės savininkams pateikti sąskaitų už suteiktas paslaugas, nes savininko gyvenamoji vieta nėra žinoma. Nepaisant to, savivaldybė bus priversta didinti atliekų tvarkymo mokesčių, kad būtų padengti visi paslaugos administravimo, atliekų surinkimo ir tvarkymo kaštai, o išaugusio atliekų tvarkymo mokesčio našta guls ant sodininkų bendrijoje savo turtą įregistravusių savininkų pečių. Pažymime, kad sodininkų bendrija</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>(juridinis asmuo) iki šios dienos rinko iš bendrijoje esančių asmenų atliekų tvarkymo mokestį, jį mokėjo, sutartys yra sudarytos su sodininkų bendrija kaip juridiniu asmeniu ir šiai dienai šios sutartys galioja. Sodininkų bendrija remdamasi LR sodininkų bendrijų įstatymu turi teisę rinkti infrastruktūros ir jos priežiūros (aplinkos tvarkymo) mokestį, tą darė ir iki dvinario atliekų tvarkymo mokesčio įvedimo. Bendrijos buveinėje taip pat turi būti asmenų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, registravimo knyga, kurioje registruojami visi sodininkai ir juridiniai asmenys. Registravimo knygoje turi būti nurodyta sodininko vardas ir pavardė, gimimo data, gyvenamoji vieta, juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė (adresas), sklypo valdymo teisės pagrindas, sodo sklypo plotas ir adresas, sodininko įstojimo į bendrijos narius ir išstojimo iš bendrijos narių data. Registravimo knygoje gali būti nurodomi ir kiti duomenys, jeigu tai numatyta bendrijos įstatuose (LR sodininkų bendrijų įstatymo 21 straipsnio 3 dalis). Todėl iki šiol nėra aišku, kaip sodininkų bendrijoje gali būti NT objektų, kurių savininkai yra nežinomi, savo turto nėra įregistravę Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, naudojasi sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo objektais, bet išvengia mokestinių prievolių. Tos pačios, šiame rašte įvardintos problemos, iškyla ne tik sodininkų bendrijose, bet ir</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					<p>kitose bendrijose (daugiabučių namų ir garažų). Svarstant LR atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ str. pakeitimo projektą būtina atsižvelgti ir į daugiabučių ir garažų bendrijų veiklą reglamentuojantį Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymą, kuriame nustatytas bendrijos steigimo tikslas - įgyvendinti butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų teises ir pareigas, susijusias su jiems priklausančių arba kuriamų naujų bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektų valdymu, naudojimu ir priežiūra. Bendrijos pirmininkas atsakingas už butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų kaupiamųjų lėšų sąskaitos tvarkymą ir šių lėšų naudojimą pagal paskirtį, bendrijos metinių pajamų ir išlaidų sąmatos sudarymą ir jos pateikimą visuotiniam susirinkimui, bendrijos veiklos organizavimą ir jos tikslų įgyvendinimą. Butų ir kitų patalpų (pastatų), tame tarpe ir garažų savininkai privalo: teisės aktų ir bendrijos organų nustatyta tvarka apmokėti bendrojo naudojimo objektų išlaikymo ir naudojimosi jais išlaidas, mokėti mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas į kaupiamuosius bendrijos fondus ir kt. Bendrijos lėšas sudaro: tikslinės butų ir kitų patalpų (pastatų) savininkų įmokos, skirtos bendrijos administravimo, bendrojo naudojimo objektų nuolatinės techninės priežiūros išlaidoms apmokėti ir kt. Taigi tiek daugiabučių namų ir garažų bendrijos, tiek sodininkų bendrijos yra vienodą statusą turintys</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					juridiniai asmenys, kurie yra atsakingi už lėšų rinkimą iš bendrijoje esančių asmenų, lėšų administravimą, jų kaupimą ir atsiskaitymą už bendrijai suteiktas paslaugas (bendrojo naudojimo atliekų konteinerių priežiūrą, atliekų išvežimą). Atliekų tvarkymo įstatymo 30 ¹ straipsnio pakeitimas prieštarautų tiek LR sodininkų bendrijų, tiek Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymuose įtvirtintiems tikslams, paneigia juridinio asmens teisinį statusą, juridinio asmens pareigas.		
3.	Jonavos rajono savivaldybės administracija 2018-05-30	1			Jeigu visgi bus priimtas sprendimas panaikinti galimybę komunalinių atliekų tvarkymo sutartis sudaryti su bendrija (juridiniu) asmeniu, prašome visapusiškai užtikrinti konkretų ir aiškų reglamentavimą, kurį įgyvendinant Savivaldybei būtų aišku/teisiškai teisinga: - kaip turėtų būti užtikrinamas atliekų tvarkymo mokesčio surinkimas iš sodininkų bendrijoje esančių, neįregistruotų nekilnojamojo turto objektų savininkų (kurie nėra žinomi); - kaip bus sudaromos komunalinių atliekų tvarkymo sutartys su kiekvienu daugiabučių namų bendrijos buto savininku/garažo savininku ar sodininkų bendrijoje savo turto neįregistravusiu/negyvenančiu/nežinomu NT objekto savininku; - kaip sodininkų bendrija užtikrins informacijos apie	Nepritarti	Komitetas pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadoje pasiūlytai formuluotei.

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.			
					asmėnų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, pateikimą, atsižvelgdama į LR sodininkų bendrijų įstatyme įtvirtintą nuostatą, kad bendrijos buveinėje turi būti asmėnų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, registravimo knyga, kurioje registruojami visi sodininkai ir juridiniai asmenys.		

5. Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai:

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
1.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018-10-10	1				<p>Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1877 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – nustatyti aiškesnį Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalies taikymą, tačiau siūlyti Įstatymo projektą tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus.</p> <p>Argumentai:</p> <p>1. Įstatymo projekte vietoj sąvokos „nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą“ siūlytina vartoti šiuo metu galiojančioje Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalies redakcijoje vartojamą bendresnę formuluotę</p>	Pritarti	

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>„nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo“, kuri sudaro prielaidas atliekų turėtojams atstovauti be papildomo įgaliojimo.</p> <p>Šis patikslinimas siūlomas atsižvelgus į tai, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatomis, nekilnojamojo turto objektų savininkais gali būti nepilnamečiai asmenys iki keturiolikos metų ar fiziniai asmenys, pripažinti neveiksniais arba ribotai veiksniais tam tikroje srityje (jų atstovavimo tvarka apibrėžta Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse). Taip pat nekilnojamojo turto savininkai gali įgalioti kitą asmenį atstovauti jam santykiuose su komunalinių atliekų tvarkytojais ar savivaldybe.</p> <p>2. Siūlome nekilnojamojo turto objektų savininkams užtikrinti alternatyvaus pasirinkimo galimybę ir Įstatymo projekte nustatyti, kad daugiabučio namo savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalyje nurodytą nekilnojamojo turto objekto savininko „įgaliotų asmenų“ sąvoką, numatyti galimybę nekilnojamojo turto objektų, priklausančių daugiabučio namo butų ir kitų patalpų bendrijai, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrijai, garažų savininkų bendrijai,</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						<p>sodininkų bendrijai ar kitai bendrijai, bendrojo naudojimo objektų administratoriui savininkų raštu įformintu susitarimu nuspręsti atstovauti nekilnojamojo turto objektų savininkus, atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatymo ir Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo nuostatas.</p> <p>Pasiūlymas: Tikslinti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo įstatymo 30¹ straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Organizuojant komunalinių atliekų tvarkymą, sudarant komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartį arba mokant savivaldybės nustatytą rinkliavą, atliekų turėtojams atstovauja jų naudojamo nekilnojamojo turto objekto savininkas arba nekilnojamojo turto objekto savininko atstovas pagal įstatymą, arba nekilnojamojo turto objekto savininko įgaliotas asmuo, arba daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, bendrojo naudojimo objektų administratorius, esant savininkų raštu įformintam susitarimui, arba asmenys, sudarę jungtinės veiklos sutartis bendrosios dalinės nuosavybės teisei įgyvendinti (toliau – įgalioti</p>		

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
						asmenys).“		
2.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2018-10-10	1				Siūlome Įstatymo projekte numatyti pereinamąsias nuostatas dėl tolesnio galiojančių sutarčių vykdymo.	Pritarti iš dalies	<p>Argumentai: Kadangi, priėmus Įstatymo pakeitimą, bendrijos arba bendrojo naudojimo objekto administratorius atliekų turėtojams galės atstovauti tik esant savininkų raštu įformintam susitarimui, todėl siūlytina numatyti šiuo metu galiojančių sutarčių su bendrijomis ar bendrojo naudojimo objektų administratoriais pakeitimo pereinamąjį laikotarpį. Aplinkos ministerijos nuomone, tikslinga pereinamąjį laikotarpį nustatyti iki 2020 m. sausio 1 d. ir atitinkama nuostata papildyti įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamą 30¹ straipsnio 1 dalį.</p> <p>Pasiūlymas:</p>

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pastabos	Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		str.	str. d.	p.				
								<p>Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamą 30¹ straipsnio 1 dalį papildyti nuostata:</p> <p>„Iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos sudarytos komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos teikimo sutartys su daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų bendrija, individualių gyvenamųjų namų savininkų bendrija, garažų savininkų bendrija, sodininkų bendrija ar kita bendrija, bendrojo naudojimo objektų administratoriumi turi būti pakeistos ar sudarytos naujos iki 2020 m. sausio 1 d.“</p>

6. Seimo paskirtų papildomų komitetų / komisijų pasiūlymai: nepaskirta.

7. Komiteto sprendimas: pritarti Komiteto išvadoms ir pagal jas patobulintam įstatymo projektui bei teikti Atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 30¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-1877 (2) ir jo lyginamąjį variantą.

8. Balsavimo rezultatai: už- 7, prieš-0, susilaikė-2.

9. Komiteto paskirti pranešėjai: Virginija Vingrienė.

10. Komiteto narių atskiroji nuomonė: nėra.

PRIDEDAMA. Komiteto siūlomas įstatymo projektas, jo lyginamasis variantas.

Komiteto pirmininkas

Kęstutis Mažeika